

LA CIMERA DE REIKJAVIK ACABÀ SENSE ACORDS

A Islàndia fa fred

Durant tot el cap de setmana semblava que l'única notícia d'interès que podia produir la cimera de Reikjavik era la de la confirmació que Raïsa Gorbatxeva no sap dir en anglès més que «Good morning». La primera dama soviètica passava per ser una gran experta en literatura britànica. Pel que sembla, deu ser-ho en literatura britànica traduïda al rus.

Diumenge a migdia, però, saltava la sorpresa. El president dels Estats Units i el secretari general del Partit Comunista de la Unió Soviètica allargaven la seua trobada encara amb una —imprevista— reunió de diumenge a la vesprada. Havien estat tot plegat prop de dotze hores de fer petar la xerrada entre Ronald Reagan i Mikhaïl Gorbatxev en un gèlid *week-end* a Islàndia.

Abans de la celebració efectiva de la cimera s'esperava que l'únic acord de profit a què podria arribar-se seria el de continuar les negociacions a Washington passats uns mesos, com ja els dos dirigents havien decidit a Ginebra.

Pel que s'ha sabut, però, ni Reagan ni Gorbatxev no posaren obstacles a parlar de tota classe de temes i sembla que inclús estigueren a punt d'arribar a acords complets, en matèries com la reducció dels euromíssils, els drets humans o la prohibició de proves nuclears subterrànies. La versió de la Casa Blanca diu que això no va ser possible per la tosuderia del líder soviètic a posar condicionaments a la Iniciativa de Defensa Estratègica (la teatral «Guerra de les Galàxies»), «tants que quasi ens obligarà a rebutjar-la», segons s'explicà diumenge a la nit a Washington.

A Moscou, mentrestant, la televisió interrompia la projecció d'un llargmetratge per oferir en directe la roda de premsa d'un Gorbatxev que s'esforçava a mostrar-se satisfet pels re-

Malgrat les esperances d'última hora, la trobada, el passat cap de setmana, de Reagan i Gorbatxev a Islàndia no acabà amb resultats espectaculars. La qüestió, ara, rau a saber si continuaran els contactes o no.

 Vicent Partal

Reagan, com Gorbatxev, pateix de problemes interns.

sultats de la trobada. El problema de l'home del Kremlin es troba evidentment dins casa seua, on els sectors durs de l'exèrcit i la diplomàcia no acaben de veure amb bons ulls la nova imatge de l'URSS que l'antic ministre de Planificació Agrícola està venent a occident.

Un problema, el de l'oposició interna, que també, a l'altra banda de l'oceà, pateix Ronald Reagan. Per exemple, poc abans de la cimera Henry Kissinger es despenjava des de les pàgines de la revista *Time* amb un article en què es preguntava si no seria

perillosa una trobada en les condicions en què es presentava aquesta de Reikjavik. L'ex-secretari d'estat nord-americà parlava d'improvisació. Un terme veritablement curiós venint d'aquest malabarista de la política, les sorpreses diplomàtiques del qual deixen en pur ridícul el plàcid i calmat cap de setmana a Islàndia del cap del Partit Republicà.

Improvisació, en qualsevol dels casos, era una paraula potser dura però no inexacta del tot. Reagan està convençut íntimament que aquella mà que situa sempre que pot a l'espatlla de Gorbatxev alleuja la tensió del món pel contacte humà que significa. Raó, no li'n falta. El líder soviètic, per la seua banda, no desaprofitarà cap ocasió per esborrar de la ment dels europeus la imatge barroera de senyor «Niet» —senyor «no»— que tant d'esforç costà edificar als seus predecessors.

La iniciativa, bo és recordar-ho, partí de Moscou, però Reagan ja està pensant què escriuran els llibres d'història sobre ell i, aconsellat per Nancy, vol que escriguen que fou un gran president —que ho és— i que fou el president que més féu per la pau del món en les darreres dècades. Tanmateix, aquesta vegada deixà passar una bona ocasió i preferí mantenir la imatge de negociador dur, segurament més pels condicionaments de la seva pròpia política interna que per convicció personal.

La conjunció d'aquests distints interessos feia lògica la trobada, però no tenia per què donar fruits. Per això, ni les dues comissions de treball soviètico-nord-americanes que, a la matinada de diumenge, intentaren arribar a acords concrets, no aconseguiren que els somriures a la porta del Palau Hodfi fossen alguna cosa més que somriures. □